

"Tanımak merakından, tılsım sahibinin muhabbeti neş'et etti. Ve şu muhabbetten, tılsımı açmak arzusu neş'et etti. Ve o arzudan, tılsım sahibini razı edecek ve hoşuna gidecek bir güzel vaziyet almak iradesi neş'et etti." cümlesini açıklar mısınız?

"Bu acip işler birbiriyle alâkadardır. Hem bir emirle hareket ederler gibi görünüyor. Öyleyse bu işlerde bir tılsım vardır. Evet, bunlar bir gizli hâkimin emriyle dönerler. Öyleyse ben yalnız değilim. O gizli hâkim bana bakıyor, beni tecrübe ediyor, bir maksat için beni bir yere sevk edip davet ediyor."

"Şu tatlı korku ve güzel fikirden bir merak neş'et eder ki: 'Acaba beni tecrübe edip kendini bana tanıttırmak isteyen ve bu acip yolla bir maksada sevk eden kimdir?'

"Sonra, tanımak merakından, tılsım sahibinin muhabbeti neş'et etti. Ve şu muhabbetten, tılsımı açmak arzusu neş'et etti. Ve o arzudan, tılsım sahibini razı edecek ve hoşuna gidecek bir güzel vaziyet almak iradesi neş'et etti."(1)

İnsanın fitratında; Allah'ı tanımak ve muhabbet etmek kabiliyeti çok esaslı bir kanundur. Bu kanunun gereği olarak insanlar daima inanmak ihtiyacı hissetmişlerdir. Kimi insanlar peygamberlerin getirdiği hak davaya iman edip, fitratındaki bu inanma ihtiyacını tatmin ederlerken, kimi insanlar da farklı şeylere tapınarak fitratın bu acip meraklı ve sevme kabiliyetini meccanen çürütüp kokutmuşlar.

Şu kainata ve ondaki mükemmel kurgu ve intizama dikkat eden insanın, bu kurgu ve nizamı kuran Zat'a karşı ilgisiz ve lakayt kalması düşünülemez. Elbette sanattaki mükemmellik sanatkara sirayet edecektir. Yani sanatı sevip sanatkarı sevmemek akıl karı değildir.

Bu temsildeki bahtiyar zat, içinde bulunduğu mükemmel kurgudan kurgu sahibine intikal ediyor, kurgu sahibine muhabbet ve onun rızasına karşı içinde bir meyil oluşuyor.

Aynı şekilde insan da şu kainat ve kainat içinde mükemmel intizamı seyrettiği

zaman, mükemmel intizam mükemmel **Nazım'ı** akla gösteriyor ve bu mükemmel **Nazım'a** karşı içinde bir muhabbet oluşuyor ve onun rızasını ve hoşnut olacağı şeyleri merak ediyor. Burada **tılsım** kainatın içindeki mükemmel fiil ve intizamdır, tılsımı açmak isteyen meraklı bahtiyar zat ise müminlerdir, tılsım sahibi ise kainat ve ondaki intizamı yaratan Allah'tır.

(1) bk. [Sözler, Sekizinci Söz.](#)